

Ontwikkelingslocatie Koningsven, gemeente Gennep

Een probleemanalyse naar de aanwezigheid van Conventionele Explosieven

Rapportnummer: V814/AVG/analyse

Projectnummer: V10-1899

ISSN: 1573 - 9406

Status en versie: Definitief 1.0

In opdracht van: Teunesen Zand en Grint

Rapportage: W. van den Brandhof, MA (historicus)

Plaats en Datum: Amersfoort / Heijen, 10 december 2010

Goedgekeurd door AVG, G.H.J. Doreleijers (sr. OCE-desk)	d.d. 10 december 2010
Vrijgegeven door AVG, ing. J. Bakker (divisie leider)	d.d. 10 december 2010

Niets uit dit werk mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook, daaronder mede begrepen gehele of gedeeltelijke bewerking van het werk, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Vestigia BV

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding.....	4
1.2	Doelstelling.....	4
1.3	Opzet.....	5
2	Inventarisatie locatiespecifieke omstandigheden	6
2.1	In het verleden uitgevoerde werkzaamheden in het onderzoeksgebied.....	6
2.2	Situatie ter plaatse aan de hand van het locatiebezoek	6
3	Evaluatie van de risico's.....	9
3.1	Achtergronden	9
3.2	Contra-indicaties.....	11
3.3	Gevolgen detonatie.....	11
3.4	Beheersmaatregelen	12
3.5	Kans op detonatie van de explosieven.....	12
4	Aangetroffen en mogelijk aan te treffen CE'n	13
4.1	Mogelijk aan te treffen explosieven.....	13
4.2	Schervengevarenszones.....	14
5	Bijdragebesluit	15
5.1	Aanpassing bijdragebesluit.....	15
6	Leemten in de kennis	16
7	Conclusie.....	17
7.1	Resultaten.....	17
7.2	Risico's en verstorende acties.....	17
8	Advies	19
8.1	Advies.....	19
8.2	Betekenis projectplan.....	19
9	Bronnenmateriaal.....	20
10	Literatuur	21
11	Gebruikte afkortingen:.....	22

Distributielijst

- Vestigia
- AVG Geoconsult Heijen BV
- AVG Milieutechniek Heijen BV

© W. van den Brandhof, MA AVG Geoconsult Heijen BV december 2010

Dit document is bestemd voor de opdrachtgever.

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze rapportage mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur. (Artikel 16 Auteurswet 1912). Het is de opdrachtgever toegestaan voor intern gebruik kopieën te maken zonder voorafgaande toestemming van de auteur.

AVG Geoconsult Heijen BV aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid van de door haar uitgebrachte adviezen.

Voor informatie, vragen of suggesties:

AVG Geoconsult Heijen BV- De Grens 7-NL-6598-DK-Heijen

Tel 0485-512439 Fax 0485-514805

Website: www.explosievenopsporing.com / www.uxo.eu

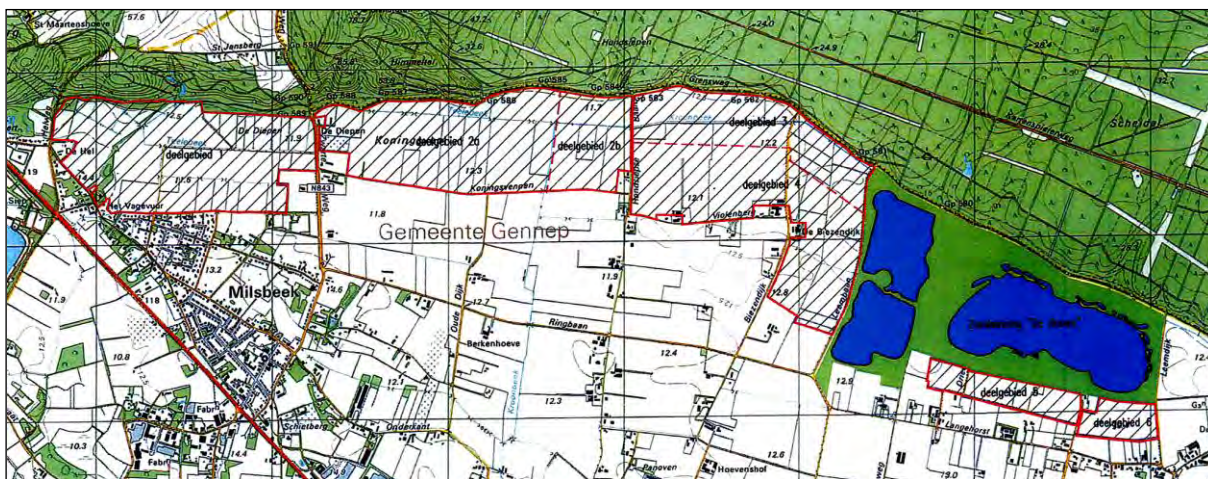
E-mail: info@explosievenopsporing.com

Opdrachtgever	Aannemer	Rapport	Goedgekeurd door:	Vrijgegeven door:	Versie
Vestigia	AVG Geoconsult Heijen BV Postbus 160 6590 AD Gennep		G.H.J. Doreleijers (sr. OCE-desk.)	Ing. J. Bakker (divisie leider)	Definitief
Opgesteld voor	Opgesteld door	Naam	Paraaf	Paraaf	Datum
Vestigia	W. van den Brandhof, MA (historicus)	Koningsven- Milsbeek probleem- analyse			10 december 2010

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Vestigia BV heeft AVG op 09-08-2010 opdracht verleend om een vooronderzoek naar de aanwezigheid van conventionele explosieven uit te voeren ter plaatse van het Koningsven te Milsbeek (gemeente Genneep). De opdracht staat bekend onder het opdrachtnummer 201001/1899. Het onderzoeksgebied grenst aan het Reichswald en heeft een omvang van ca. 296 ha. De aanleiding van het vooronderzoek is gelegen zgn. gezamenlijk Initiatiefplan Koningsven van Teunesen Zand en Grint uit Heijen en Natuurmonumenten. Het onderzoeksgebied zal worden aangewend voor delfstoffenwinning, in combinatie met natuurontwikkeling en waterberging. De onderzoeksresultaten van AVG zullen door Teunesen Zand en Grint worden meegenomen ten behoeve van de bestemmingsplanprocedures, aanvraag ontgrondingsvergunning en de bijbehorende MER-procedure.

Het onderzoeksgebied

1.2 Doelstelling

Doel van het historisch onderzoek is om aan de hand van zoveel mogelijk historische gegevens een zo genuanceerd mogelijk beeld te verkrijgen m.b.t. het onderzoeksgebied in W.O.II. Aan de hand van deze gegevens, in combinatie met data uit het EODD-archief, wordt een antwoord gegeven op de vraag of er in het onderzoeksgebied, of delen daarvan, wel of geen verhoogde kans is op het aantreffen van conventionele explosieven (CE'n).

De bronnen waarvan gebruik wordt gemaakt zijn zowel primair als secundair. Bij primaire bronnen moet worden gedacht aan originele luchtfoto's uit W.O.II, documenten uit het gemeentearchief, stafkaarten, mijnenkaarten en Mora's / WO's afkomstig van de EODD uit Culemborg. Bij secundaire bronnen gaat het in hoofdzaak om gegevens uit literatuur.

De resultaten van het onderzoek worden weergegeven in een conclusie met bijbehorend advies. Verdachte locaties staan aangegeven op GIS bijlage I, met daarop aangegeven sporen van oorlogshandelingen, denk bijvoorbeeld aan bomkraters, loopgraven, stellingen etc.

1.3 Opzet

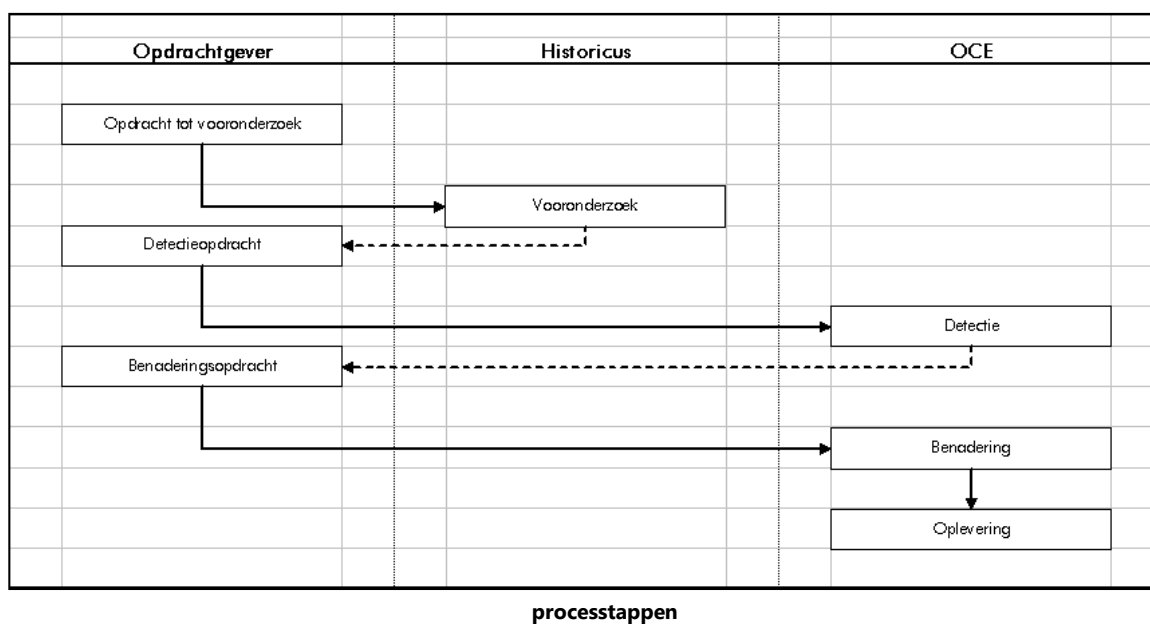
Bij de probleemanalyse worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke gebieden zijn verdacht (vaststellen en afbakenen verdachte gebied)?
- Wat is de soort en de hoeveelheid van de vermoede CE'n?
- Wat is de verschijningsvorm van de vermoede CE'n?
- Wat zijn de risico's van de vermoede CE'n in relatie tot het toekomstige gebruik van de locatie?
- Welke locatiespecifieke omstandigheden kunnen worden achterhaald?

In hoofdstuk twee zal worden ingegaan op de resultaten van het locatiebezoek, dat is uitgevoerd door de Sr. OCE deskundige en de historicus van AVG. Hoofdstuk drie bevat een risico-evaluatie, gevolgd door hoofdstuk vier waarin wordt ingegaan op de categorieën van CE'n die mogelijk ter plaatse aanwezig zijn. In hoofdstuk vijf is aandacht voor het bijdragebesluit voor gemeenten, gevolgd door de leemten in de kennis, en onze conclusie met bijbehorend advies. De laatste drie hoofdstukken bevatten een verwijzing naar de gebruikte bronnen, literatuur en afkortingen.

De probleemanalyse is uitgevoerd door één van de wetenschappelijk medewerkers van AVG Geoconsult Heijen BV, dhr. W. van den Brandhof, MA (historicus) en stond onder toezicht van de explosievaardeskundige van AVG Geoconsult Heijen BV, dhr. G.H.J. Doreleijers (Senior OCE-deskundige). Dhr. P. Gieben was verantwoordelijk voor bijlage I (het kaartmateriaal) van de probleemanalyse. De Senior OCE-deskundige was verantwoordelijk voor de luchtfotoanalyse en tevens de risicoanalyse en bijbehorend advies.

De verschillende fasen van uitvoering, van het vooronderzoek tot het daadwerkelijk munitievrij maken van een op CE'n verdacht gebied, zijn in onderstaand overzicht opgenomen.

2 Inventarisatie locatiespecifieke omstandigheden

2.1 In het verleden uitgevoerde werkzaamheden in het onderzoeksgebied

AVG zijn geen gegevens bekend betreffende in het verleden in het onderzoeksgebied uitgevoerde explosievenonderzoeken. In de inventarisatiefase werden de door AVG geraadpleegde explosievendossiers bij de gemeente Genneep besproken.

2.2 Situatie ter plaatse aan de hand van het locatiebezoek

Bij het locatiebezoek werd aan de volgende specifieke zaken aandacht besteed:

- IJzerhoudende infra: objecten die een versturende uitwerking hebben op de resultaten van een evt. detectieonderzoek;
- Locatiespecifieke situatie ter plaatse in verband met uit te voeren onderzoeksmethode(n).
- Eventueel aanwezige restanten van kazematten, bunkers etc.

De Senior OCE-deskundige en de historicus van AVG hebben gezamenlijk een locatiebezoek gebracht. Aan de hand van het locatiebezoek is het volgende vastgesteld:

Omgeving van het door AVG uitgevoerde explosievenonderzoek

- De Senior OCE-deskundige van AVG is in het verleden betrokken geweest bij een explosievenonderzoek ter plaatse van de Sint Jansberg (gelegen tussen de Holleweg en de Neutraleweg). Hoewel dit niet direct het onderzoeksgebied betreft, kan worden opgemerkt dat tijdens de ruimingswerkzaamheden een zgn. munitieput werd aangetroffen;
- AVG heeft in de probleeminventarisatiefase een zgn. *Defence Overprint* kaart besproken en door middel van GIS gepositioneerd ter plaatse van het onderzoeksgebied. De tankgracht ter hoogte van deelgebied 1 loopt gedeeltelijk parallel aan / ter hoogte van de Teelebeek / De Diepen. Voor wat betreft de Teelebeek

zijn er twee mogelijkheden: de beek werd (gedeeltelijk) al dan niet ten onrechte door de geallieerden als een verlengstuk van de tankgracht gezien, of de Duitsers hebben de beek bewust in hun verdediging opgenomen;

- De situatie in deelgebied 1 is veranderd in die zin, dat een stuk bos, dat zich volgens een geallieerde stafkaart uit W.O.2 in de noordoostelijke hoek van het onderzoeksgebied bevond, is verdwenen. Deelgebied 1 is in die zin in de periode Tweede Wereldoorlog – heden hetzelfde gebleven, dat er in het gebied grotendeels sprake is van een landelijke, agrarische omgeving. Onze inschatting is, dat er geen grootschalig grondverzet heeft plaatsgevonden in de afgelopen decennia.

Het Koningsven

- De situatie in deelgebied 2a/2b is grotendeels onveranderd gebleven in de periode 1945-heden;
- In heel deelgebied 2a/2b liep de tankgracht ter hoogte van de Teelebeek, met een aftakking in het oostelijke gedeelte naar het zuiden (Kroonbeek: scheiding deelgebied 2a/2b);
- De tankgracht vervolgde zijn weg via deelgebied 3 ter hoogte van de Kroonbeek;

Zicht op het onderzoeksgebied en zandwinning "De Banen"

- Voor grote delen van het onderzoeksgebied geldt, dat er sprake is van akkerbouwland. Er werden diverse maïsvelden door AVG waargenomen;
- Kleinere gedeelten van het onderzoeksgebied bestaan uit de besproken beken, die in de Tweede Wereldoorlog ook al bestonden. Hier kan eventueel munitie in zijn gedumpt. In de inventarisatiefase kwam aan de orde dat op 23-05-1953 zes granaten langs de Tielebeek [=Teelebeek] te Milsbeek werden gevonden;
- In de directe nabijheid van de verschillende deelgebieden bevinden zich boerderijen. De daar aanwezige ijzeren infra kan eventueel verstorend werken bij een veldonderzoek in de nabijheid.
- Eventuele restanten van verdedigingswerken / overblijfselen van gevechtshandelingen werden op de door AVG bezochte locaties niet waargenomen.

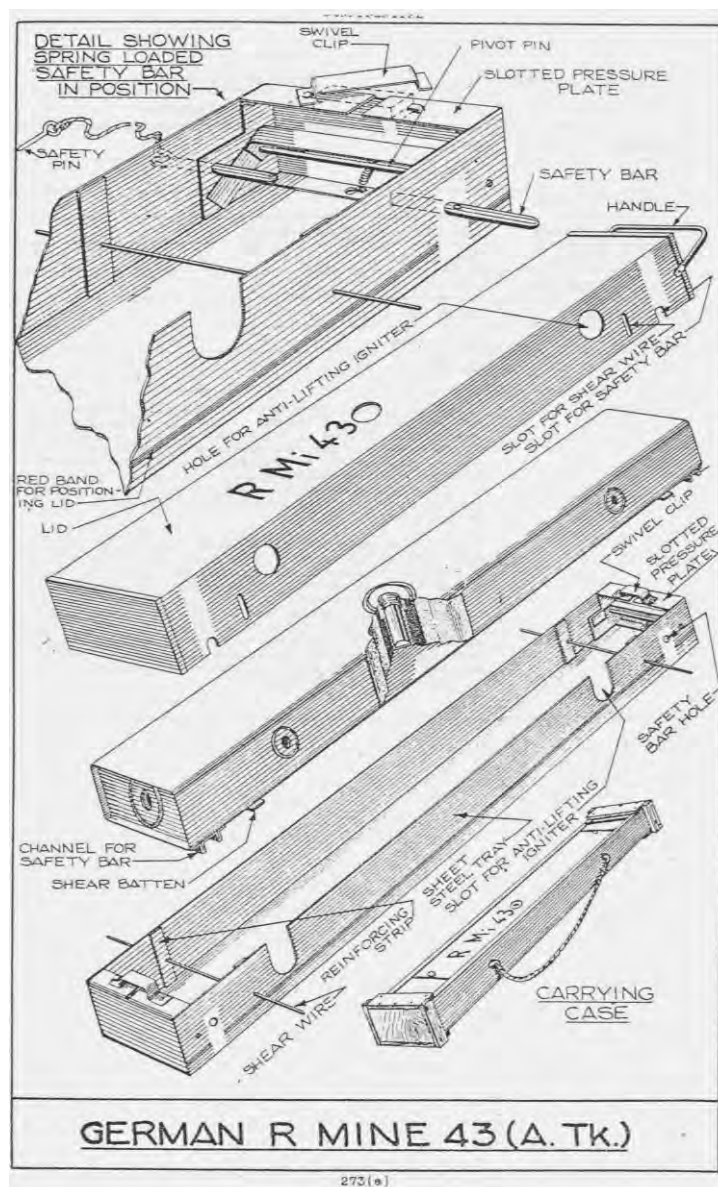
3 Evaluatie van de risico's

3.1 Achtergronden

Ten bate van de evaluatie van de risico's zullen de belangrijkste groepen van conventionele explosieven, zowel mijnen als andere groepen, in dit hoofdstuk van de probleemanalyse worden besproken.

Mijnen

AVG heeft bij de EODD mijnenkaarten geraadpleegd. De enige mijnen die in de leg- en ruimrapporten werden benoemd, zijn zgn. Rieglmijnen en Tellermijnen.

Ontbrekende Rieglmijnen en Tellermijnen kunnen in een *worst case scenario* in de Teelebeek / Kroonbeek of kraters in de omgeving zijn gedumpt. De conventionele explosieven kunnen al dan niet met ontsteker in het water of kraters zijn gegooid. AVG kan dit niet feitelijk aantonen. Wat wel feitelijk kan worden aangetoond, is dat de leg- en ruimrapporten vol met

tegenstrijdigheden zitten en dat er soms zelfs helemaal niet bekend is hoeveel mijnen er werden gelegd c.q. worden vermist.

Riegelmijnen hebben een explosieve inhoud van 4 kilo (zie afbeelding vorige pagina). Deze anti-tankmijnen werden soms met een *anti lifting device* geplaatst, dat wil zeggen dat ze zijn geboobytrapt. In Britse rapporten uit de Tweede Wereldoorlog werd aangegeven dat deze explosieven het beste ter plaatse konden worden vernietigd, omdat het zeer gevaarlijk was om ze te vervoeren. Hoewel de Riegel-mijnen oorspronkelijk bedoeld waren om tanks uit te schakelen, is er na een lang verblijf in de bodem een beperkte druk nodig om de explosieven tot detonatie over te laten gaan. Er vonden in de laatste decennia meerdere ongelukken met Riegel-mijnen plaats, onder andere te Geldrop, langs de Maas bij Genneep en tussen Echt en Koningsbosch. Er is een voorbeeld bekend van een spontane detonatie van een Riegelmijn in de gemeente Horst aan de Maas (Limburg). AVG concludeert in de algemene zin, aan de hand van archiefbronnen, dat in sommige mijnenvelden, die na de oorlog waren "geruimd", later alsnog ongelukken met mijnen hebben plaatsgevonden. Bovendien kan uit naoorlogse documenten in de algemene zin worden opgemaakt, dat de ruimers zelf nooit een 100% garantie gaven dat een veld volledig mijnenvrij was.

Tellermijn. Door AVG gevonden tussen puin te Heijen.

Geschutsmunitie / mortieren / handgranaten

De voornaamste conventionele explosieven die tijdens de gevechten te Milsbeek werden ingezet waren van Duitse, Amerikaanse en Britse origine.

De rookgranaten van 25-ponder granaten bestaan uit vier rookpotten; het daarin aanwezige hexachloorethaan zorgt voor een grote rookontwikkeling. De "standaard" 25-ponder, 3 inch, 4.2 inch 5.5 inch granaten hebben een brisante lading: bij detonatie verscherft de mantel, waardoor granaatscherven de omgeving vernielen. Er kunnen in het onderzoeksgebied ook eventueel springrook fosforgranaten, afkomstig van mortieren, worden aangetroffen. Fosfor komt spontaan tot ontbranding, wanneer het zeer brandbare materiaal in aanraking komt met zuurstof. Als een fosforgranaat ontploft, vindt er grote rookontwikkeling plaats en zal de fosfor over een groot gebied worden verspreid.

Handgranaten zijn conventionele explosieven, waarbij ontsteking of inleiding plaatsvindt door een voorgespannen slagpin. Iedere beweging (dat wil zeggen: het toebrengen van energie)

kan bij deze handgranaten fataal zijn, omdat er sprake is van een zgn. muizenval ontsteker. Het gevaar bij dergelijke granaten is, dat als gevolg van het verouderingsproces kleuren zijn verdwenen en nog erger: veiligheden geheel of gedeeltelijk zijn weggeroest. Handgranaten behoorden tot de standaarduitrusting van de Amerikanen die abusievelijk in het onderzoeksgebied neerkwamen. Op plaatsen waar infanteristen / militairen actief waren, kan ook klein kaliber munitie ("kogels"), uitrustingsstukken, wapens en steel- en geweergrenaten worden aangetroffen.

3.2 Contra-indicaties

AVG heeft geen sluitende contra-indicaties gevonden.

3.3 Gevolgen detonatie

In het kader van de geplande werkzaamheden ter plaatse van de onderzoekslocatie kunnen mogelijk CE'n worden aangetroffen. De genoemde werkzaamheden kunnen leiden tot de detonatie van conventionele explosieven die zich nog in de bodem bevinden. Uit mondiale, militaire inschatting blijkt dat ongeveer 10% van alle munitie die gebruikt is in de Tweede Wereldoorlog na verschietsing of afwerping als blindganger is blijven liggen, c.q. wordt aangetroffen in Nederlandse bodem.

Een detonatie heeft altijd onderstaande gevolgen:

- Fragmentatie (scherfwerking): bijvoorbeeld letaal letsel aan personen, licht tot zware schade aan de omliggende infrastructuur;
- Druk-/Schokgolf:
 - Lucht** - bijvoorbeeld springen van ruiten en vernieling van daken en muren;
 - Water** - bijvoorbeeld vernieling van wallenkant en leidingen die op de bodem liggen;
 - Bodem** - bijvoorbeeld vernieling van water- en gasleidingen binnen een straal afhankelijk van het soort explosief en vernieling van funderingen van gebouwen in de omgeving.
- **Brand** - projectielen die witte fosfor bevatten kunnen letale brandwonden veroorzaken en leiden tot ernstige schade aan de omliggende infrastructuur.

De gevolgen van een detonatie zijn afhankelijk van een aantal factoren, waarvan de belangrijkste zijn:

- Het type projectiel / zijn inhoud (springstof of witte fosfor);
- De precieze ligging en diepteligging in de grond van het explosief;
- De grondsoort en vochtigheidsgraad van deze grond;
- Omgevings specifieke factoren: de locatie waar de explosie plaatsvindt, windrichting, bewolking, regen of mist.

Detonatie van door AVG geruimde munitie met fosforbestanddelen

3.4 Beheersmaatregelen

Om de eerder genoemde factoren te beperken kan gebruik worden gemaakt van een aantal beheersmaatregelen. Hierbij moet gedacht worden aan het plaatsen van een afscherming (bijv. scherfwerende dekens, safety screens, grondwal, containers gevuld met zand). Verder is belangrijk dat de beheersmaatregelen zo dicht mogelijk aan de bron getroffen worden, waarbij de omliggende infrastructuur niet meer zichtbaar is (gezien vanaf het explosief), zodat het risicogebied en de schervengevarenszone zo klein mogelijk wordt gehouden. E.e.a. is afhankelijk van de gekozen werkwijze, de mogelijkheden op de projectlocatie, type explosief en de diepteligging in de grond.

3.5 3.5. Kans op detonatie van de explosieven

De bomontstekers zouden door stroming van het water en het rivierzand aangetast kunnen zijn. Dit zou de eventuele werking van de ontsteker kunnen beïnvloeden. De kans dat tijdens graafwerkzaamheden een CE bij beroering ongewenst detoneert is altijd aanwezig. De risico's zijn afhankelijk van o.a. de gebruikte ontsteker, de conditie, de diepteligging, de wapeningstoestand van het CE en het type werkzaamheden dat in de omgeving plaatsvindt.

Een CE kan op de volgende manieren tot explosie komen:

- Spontane detonatie;
- Trillingen binnen een straal van 10 meter van het explosief (bij afwerpmunitie);
- Beroering van het explosief.

De diepte waarop het explosief zich in de bodem bevindt, bepaalt de uitwerking.

4 Aangetroffen en mogelijk aan te treffen CE'n

4.1 Mogelijk aan te treffen explosieven

Wij onderscheiden in het algemeen de volgende soorten munitie:

- Infanteriemunitie: persoonsgebonden munitie (klein kaliber munitie, hand- en geweergrenaten) en omgevingsbeveiligende munitie (mijnen) en geschutsmunitie met een maximale diameter van 14 cm (Britse granaten van 5.5 inch werden indertijd in de bewapening gebruikt). Tevens had infanterie de beschikking over pantserbestrijdingsmunitie, waaronder de 8.8 cm raket en de *Panzerfaust*. Als pelotonsbeveiliging had de infanterie enkele mortieren bij zich vanaf het kalibers 5 cm tot en met 12 cm;
- Cavaleriemunitie: geschutsmunitie van 7.5 tot 8.8 cm. Bij een cavalerie-eenheid zat altijd een infanterie-eenheid. Voor de laatste zie eerste punt;
- Artilleriemunitie: geschutsmunitie van 7.5 tot 30 cm in doorsnee;
- Afwerpmunitie: bommen;
- Raketten afkomstig van vliegtuigen.¹

Voor wat betreft onze schatting van de vermoedelijk aanwezige CE'n, worden in het algemeen de volgende categorieën gehanteerd:

- 0>enkele;
- Enkele>tientallen;
- Tientallen>honderden.

In de overzichten op de volgende pagina staan de categorieën CE'n die in het verleden zijn aangetroffen nabij het onderzoeksgebied, of waarvan uit bronnen blijkt, dat deze bij het gevecht werden ingezet. Aan de hand van de ruimrapporten van de EODD en het bij dit onderzoek gebruikte primaire bronnenmateriaal wordt het volgende verwachtingspatroon voor het onderzoeksgebied opgesteld. Dit betreft een schatting. Na een overzicht van de mogelijk aanwezige hoeveelheden, volgt per onderzoeksgebied een overzicht van de verschijningsvorm.

Soort	Deelgebied 1 /2a /2b / 3 /4 / 5 /6
Infanterie munitie	Enkele>tientallen per deelgebied
Raketten (of onderdelen hiervan)	Het Reichswald werd regelmatig aangevallen door geallieerde jachtvliegtuigen, in de (directe) omgeving van het onderzoeksgebied hebben luchtaanvallen plaatsgevonden, waarbij raketten werden verschoten
Afwerpmunitie	Grote kraters van 2.20 meter doorsnee gemiddeld op luchtfoto's aangetroffen. Dit zou afwerpmunitie kunnen betreffen
Artillerie munitie	Enkele> tientallen per deelgebied
Cavalerie munitie	0> enkele per deelgebied

¹ Raket aanvallen werden doorgaans uitgevoerd in combinatie met vliegtuigbeschietingen (met 20 mm boordkanon)

Verschijningsvorm	Vermoedelijk aanwezig in deelgebied 1 /2a /2b / 3 /4 / 5 /6
Afgeworpen	Kraters van 2.20 meter doorsnee gemiddeld op luchtfoto's aangetroffen. Dit zou afwerpmunitie kunnen betreffen. Het Reichswald werd regelmatig aangevallen door geallieerde jachtvliegtuigen; in de oorlogsjaren kwamen er meerdere keren bommen neer op het grondgebied van Milsbeek
Verschoten / gegoooid / gelegd / weggeslingerd	Ja
Opgeslagen / gedumpt / begraven (inclusief redepositie)	Ja
Als restanten uit springputten of explosie	Enkel bekend dat als gevolg van het tot ontploffing brengen van munitie in het Reichswald, granaten op het grondgebied van Milsbeek neerkwamen
Als onderdeel van (vliegtuig)wrakken en / of gezonken vaartuigen	Nee

4.2 Schervengevarenczones

Kleine munitie, zoals handgranaten, heeft een explosieve inhoud van ca. 50 tot 80 gram en een schervengevarenczone op het land van 50 meter. Granaten, bijvoorbeeld van 8.8 cm, hebben een explosieve inhoud van 900 gram en een schervengevarenczone op het land van 250 meter. Naar gelang het explosief groter wordt, neemt de gevarenczone toe. Voor nadere informatie wordt verwezen naar de VGVK 19 of de laatste resultaten van TNO onderzoek.

5 Bijdragebesluit

5.1 Aanpassing bijdragebesluit

Per 1 oktober 2009 is het bijdragebesluit kosten opsporing en ruiming conventionele explosieven Tweede Wereldoorlog 2006 ingetrokken naar aanleiding van het bestuursakkoord d.d. 04-06-2009, waarin is afgesproken om de decentralisatie van taken en bevoegdheden naar en zelfstandigheid van gemeenten en provincies met kracht te bevorderen. Gevolg van genoemd bestuursakkoord is de toevoeging van de met het bijdragebesluit gemoeide middelen aan het gemeentefonds, waardoor de administratieve lasten en het administratieve verkeer tussen overheden in de toekomst zullen verminderen.

Gemeenten kunnen per 1 oktober 2009 geen declaraties meer indienen bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Andere veranderingen hebben betrekking op de wijze waarop aanspraak kan worden gemaakt op de beschikbare middelen.

De Nederlandse gemeenten worden in een drietal categorieën onderverdeeld:

1. Gemeenten die aanspraak maken op een vaste bijdrage uit het gemeentefonds.
2. Gemeenten die behoren tot de zgn. "veelgebruikers". Deze 27 gemeenten hebben recht op een vergoeding van het aantal nieuwbouwwoningen vermenigvuldigd met €2000,-.
3. Gemeenten die incidenteel gebruik hebben gemaakt van het bijdragebesluit.

De gemeente Gennep behoort tot de derde categorie. De gemeente Gennep kan, in het geval er kosten worden gemaakt bij een CE-onderzoek, dit jaarlijks voor 1 maart aangeven in een gemeenteraadsbesluit en dit opsturen naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken, Directoraat-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties.

Het gemeenteraadsbesluit gaat samen met een verzoek om een bijdrage vanuit het gemeentefonds. Uit het raadsbesluit moet blijken dat:

- Opsporing en ruiming van CE'n noodzakelijk is vanuit veiligheidsoverwegingen.
- Een opgave van de met het CE-onderzoek gepaard gaande uitgaven.

In 2011 zal een eerste aanpassing van de huidige regeling plaatsvinden, waarbij de samenstelling van de lijst met "incidentele" en "veelgebruikers" zal veranderen. Gemeenten die in drie van de vier afgelopen jaren geen kosten hebben gemaakt, worden verwijderd uit de lijst met "veelgebruikers".

Voor meer informatie wordt verwezen naar het schrijven d.d. 06-07-2009 van de directeur politie en veiligheidsregio's, dat als bijlage in de probleemanalyse is opgenomen (zie bijlage II).

6 Leemten in de kennis

1. Bij de door de EODD aangeleverde ruimrapporten is aangegeven, dat geen garantie kan worden gegeven dat het overzicht met meldingen compleet is;
2. Luchtfoto's zijn altijd een momentopname. Vòòr, na en tussen verschillende opnamedata kunnen veranderingen in het onderzoeksgebied hebben plaatsgevonden;
3. Bij een historisch onderzoek kan nooit een volledig overzicht van alle bronnen worden verkregen;
4. AVG heeft de optionele archieven *The National Archives* (Washington D.C.), het *Bundesarchiv-Militärarchiv* (Freiburg), *The Aerial Reconnaissance Archives*, het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD te Amsterdam) en getuigen niet geraadpleegd. Gezien de grote hoeveelheid gegevens die via diverse andere wegen werd verkregen, achten wij archiefonderzoek in de andere genoemde buitenlandse archieven en het NIOD niet noodzakelijk. Wij hebben bovendien gebruik gemaakt van origineel Brits archiefmateriaal, inclusief luchtfoto's uit Engeland via een privé-collectie, literatuur via IBL. AVG beschikt bovendien over Amerikaanse gegevens van de *82nd Airborne Division*.

7 Conclusie

7.1 Resultaten

De probleeminventarisatie, die als input heeft gediend voor de probleemanalyse, heeft input opgeleverd in de vorm van feitenmateriaal waarmee aantoonbaar is gemaakt dat alle onderzochte deelgebieden de gevolgen hebben ondervonden van gevechtshandelingen. Deze gevechtshandelingen staan zowel in verband met de Duitse defensieve verdediging, als geallieerde artillerie- en mortierbeschietingen. In de evaluatie van de risico's zijn de voornaamste categorieën mijnen, geschutsmunitie, mortieren hand- en geweergrenaten aan de orde gekomen.

Onder de mogelijk aanwezige conventionele explosieven bevinden zich rookgranaten en fosforgranaten. Rookgranaten zijn gevuld met hexachloorethaan, dat voor een grote rookontwikkeling zorgt. Fosfor komt spontaan tot ontbranding, wanneer deze stof met zuurstof in aanraking komt; bij een explosie zal het brandbare materiaal over een groot gebied worden verspreid. Levende have kan als gevolg van fosfor ernstige brandwonden oplopen. Het merendeel van de in het verleden aangetroffen granaten ter plaatse van het onderzoeksgebied heeft een brisante lading: de mantel verscherft, waardoor een combinatie van scherfwerking en luchtdrukverplaatsing schade aan de aanwezige infrastructuur wordt aangericht.

Handgranaten zijn conventionele explosieven, waarbij ontsteking of inleiding plaatsvindt door een voorgespannen slagpin. Iedere beweging (dat wil zeggen: het toebrengen van energie) kan bij deze handgranaten fataal zijn, omdat er sprake is van een zgn. muizenval ontsteker. Het gevaar bij dergelijke granaten is, dat als gevolg van het verouderingsproces kleuren zijn verdwenen en nog erger: veiligheden geheel of gedeeltelijk zijn weggeroest.

7.2 Risico's en versturende acties

Het is niet mogelijk om de gevolgen van een detonatie exact te definiëren. De volgende zaken spelen een rol:

- Het type projectiel / zijn inhoud springstof of witte fosfor;
- De precieze ligging en diepteligging in de grond van het explosief;
- De grondsoort en vochtigheidsgraad van deze grond;
- Omgevingsspecifieke factoren: de locatie waar de detonatie plaatsvindt, windrichting, bewolking, regen of mist.

In de algemene zin kan worden gesteld dat CE'n instabieler worden, naarmate ze langer in de grond of waterbodem liggen. Denk hierbij o.a. aan kristallisatie van springstof.

De toestand van CE'n speelt een zeer belangrijke rol in de mogelijkheid tot een onvoorziene detonatie. Door de omgevingsfactoren (ligt de munitie lang in de waterbodem, ligt de munitie diep, grondslag, grondwater enz.) en het organieke gebruik (wel of niet voorzien van een ontsteker, gelegd of gedumpt enz.) kan de toestand van de CE'n zeer variëren. Naar mate de CE'n langer in de grond liggen, worden de ontstekingsinrichtingen gevoeliger (bijvoorbeeld het doorroesten van veiligheidspennen).

Om een onvoorziene (ongecontroleerde) detonatie te laten plaatsvinden is er een vorm van energie benodigd. De explosieve stof alleen zal niet uit zichzelf tot detonatie overgaan. De versturende actie wordt gefocust op menselijke handelingen die de mogelijkheid met zich meebrengen op contact met het CE. Deze menselijke handelingen kunnen leiden tot een vorm van energie die voldoende is om een conventioneel explosief te laten detoneren. Omdat deze lijst van menselijke handelingen haast oneindig is, wordt hier verder geen onderscheid in gemaakt. Het toebrengen van energie d.m.v. trillingen in de bodem kan tot een afstand van 10 meter mogelijk een detonatie van een conventioneel explosief (vliegtuigbom) veroorzaken.

8 Advies

8.1 Advies

Deelgebied 1

AVG adviseert Vestigia om in het gehele deelgebied 1 voorafgaand aan de graafwerkzaamheden een oppervlakedetectieonderzoek conform BRL-OCE te laten uitvoeren. Dit geldt voor alle percelen binnen het deelgebied, waar in de toekomst grondverzet zal gaan plaatsvinden. Daar waar binnen het deelgebied de grond niet wordt beroerd, is in principe ook geen oppervlakedetectieonderzoek noodzakelijk.

Deelgebied 2a /2b

Zie advies deelgebied 1.

Deelgebied 3

Zie advies deelgebied 1.

Deelgebied 4

Zie advies deelgebied 1.

Deelgebied 5

Zie advies deelgebied 1.

Deelgebied 6

Zie advies deelgebied 1.

8.2 Betekenis projectplan

Een gedetailleerde omschrijving van de uitvoering van de werkzaamheden onder explosievencondities behoort te worden opgenomen in een projectplan, dat door het bevoegd gezag (de gemeente Gennep) moet worden goedgekeurd, voordat de werkzaamheden worden voortgezet. Op dit moment zijn gegevens betreffende de geplande diepte van de geplande bodemingrepen onbekend. Dit geldt ook voor de precieze bodemsamenstelling. Ergo: om goed te kunnen bepalen wat de beste onderzoeksmethodiek zal kunnen zijn, is het van belang om bovenstaande gegevens ter beschikking te hebben. Ter illustratie: indien bekend is dat er afwerpmunitie te verwachten is, maar dat de bodemsamenstelling van dien aard is, dat de indringingsdiepte gering is, dan kan het afdoende zijn om oppervlakedetectie als vervolgstap te adviseren. Dit is een veel kostenefficiëntere methode dan dieptedetectie.

9 Bronnenmateriaal

EODD, Culemborg:

Mijnenkaarten en MORA's / WO's

Gemeentearchief voormalige gemeente Ottersum

Gemeentearchief gemeente Gennep

Kadaster, Zwolle:

Luchtfoto-collectie Tweede Wereldoorlog

Geallieerde stafkaart schaal 1:25:000

Nationaal Archief, 's Gravenhage:

Luchtbeschermingsdienst archief

Hulpverleningsdienst archief

NIMH, 's-Gravenhage:

575-serie

SSA, Rijswijk:

M.M.O.D./ M.O.D. –archief

Privé-collectie W. van den Brandhof

Diverse kaarten uit de Tweede Wereldoorlog

Universiteit Wageningen, afd. Speciale Collecties

Luchtfoto-collectie

Websites:

<http://www.explosievenopsporing.com>

<http://www.explosievenopsporing.nl>

<http://www.teunesen.nl>

10 Literatuur

H. Amersfoort / P. Kamphuis (red.) *Mei 1940. De strijd op Nederlands Grondgebied* ('s-Gravenhage 2005).

W. Boeijen, *Vliegen en vechten bij de Maas 1940-1945. Oorlogsgeschiedenis op de grens van Noord-Brabant en Gelderland* (2004)

E. H. Brongers, *Opmars naar Rotterdam. Deel 2: van Maas tot Moerdijk* (Baarn 1982)

W.S. van Dinther, *Gemeente Genneep in de wereldbrand 1939-1945* (1995).

N.A. de Groot, *Als sterren van de hemel. De oorlog in het rijk van Nijmegen 1944* (Bussum 1977)

C.Klep / B. Schoenmaker (red.), *De bevrijding van Nederland 1944 – 1945. Oorlog op de flank* (Den Haag 1995)

Nierstrasz, *De verdediging van Noord-Limburg en Noord-Brabant* ('s-Gravenhage 1953)

B.C. de Pater/ B. Schoenmaker e.a., *Grote Atlas van Nederland 1930-1950* (2006)

A.G.W.F. Smijers e.a., *In Swaeren Noodt. De oorlog van 1940 tot 1945 in Mook, Middelaar en Molenhoek* (1994).

T. Saunders, *Battleground Europe. Operation Market Garden. Nijmegen, Grave and Groesbeek* (2001)

T. Saunders, *Battleground Europe. Operation Market Garden. Hell's Highway* (2001)

G.J. Zwanenburg, *En nooit was het stil....Kroniek van een Luchtoorlog. Deel 1 & 2.*(Den Haag 1990/1992)

Websites:

<http://www.avg.eu>

<http://www.explosievenopsporing.com>

<http://www.explosievenopsporing.nl>

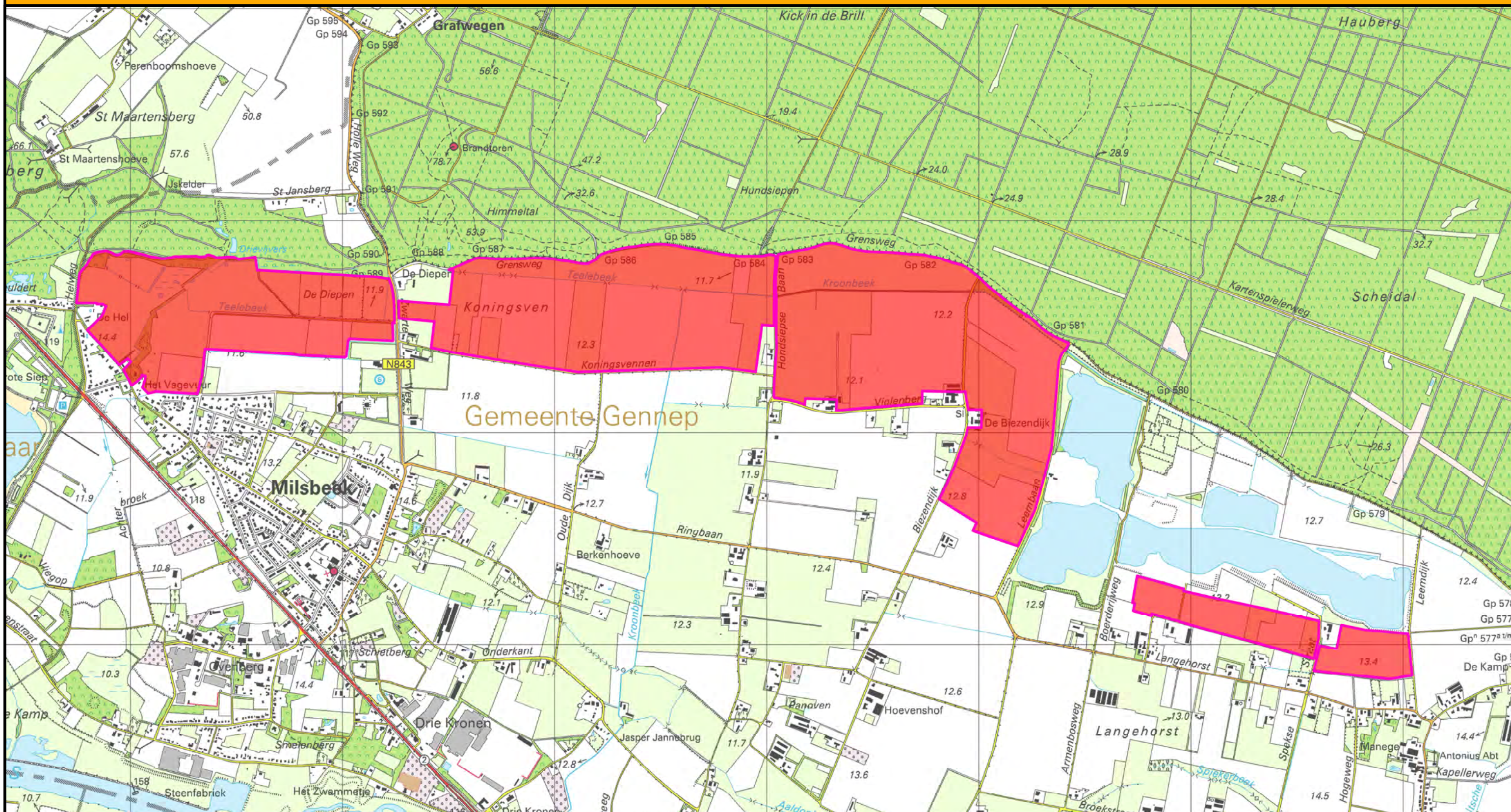
<http://www.teunesen.nl>

11 Gebruikte afkortingen:

BRL-OCE:	Beoordelingsrichtlijn Opsporing Conventionele Explosieven
CE:	Conventioneel Explosief
FLAK:	Fliegerabwehrkanone / Flugabwehrkanone (Duitse luchtafweer)
GIS:	Geografisch Informatie Systeem. Het positioneren van informatie aan/op een lokatie in het Rijksdriehoekstelsel.
KKM:	Klein Kaliber Munitie (munitie voor wapens met een kaliber kleiner dan 20 mm)
M.M.O.D.:	Mijn en Munitie Opruimings Dienst
M.O.D.:	Mijn Opruimings Dienst
MORA:	Melding Opdracht Ruimrapportage Afdoening (rapport betreffende door de EODD geruimde CE'n)
NIMH:	Nederlands Instituut voor Militaire Historie
OCE:	Opsporing van Conventionele Explosieven
ORB:	Operations Record Book
RAF:	Royal Air Force
SSA:	Semi Statische Archiefdiensten
WO:	Werk Opdracht (sinds jaren '90 rapport betreffende door de EODD geruimde CE'n, voorheen bekend als MORA's)

Bijlage I: het onderzoeksgebied (met verdachte locaties)

MILSBEEK - KONINGSVEN

AVG Geoconsult Heijen BV
Postbus 160
6590AD Gennep

Getekend	PGI	SIR OCE	GD
Controle	Wvd/GD	Formaat	A3
Accoord	JB	Datum	27-09-2010
Gevraagd		Schaal	1 : 17.500
Gevraagd		Bladnr	1
Gevraagd		Tekening	TK2-1062049

© 2010

WWW.EXPLOSIEVENOPSPORING.COM

Opdrachtgever :

Vestigia
Sporstraat 5
3811 MN Amersfoort

Project :

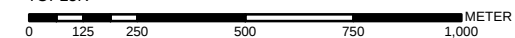
Opsporing Conventionele Explosieven

HISTORISCH ONDERZOEK
MILSBEEK KONINGSVEN

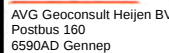
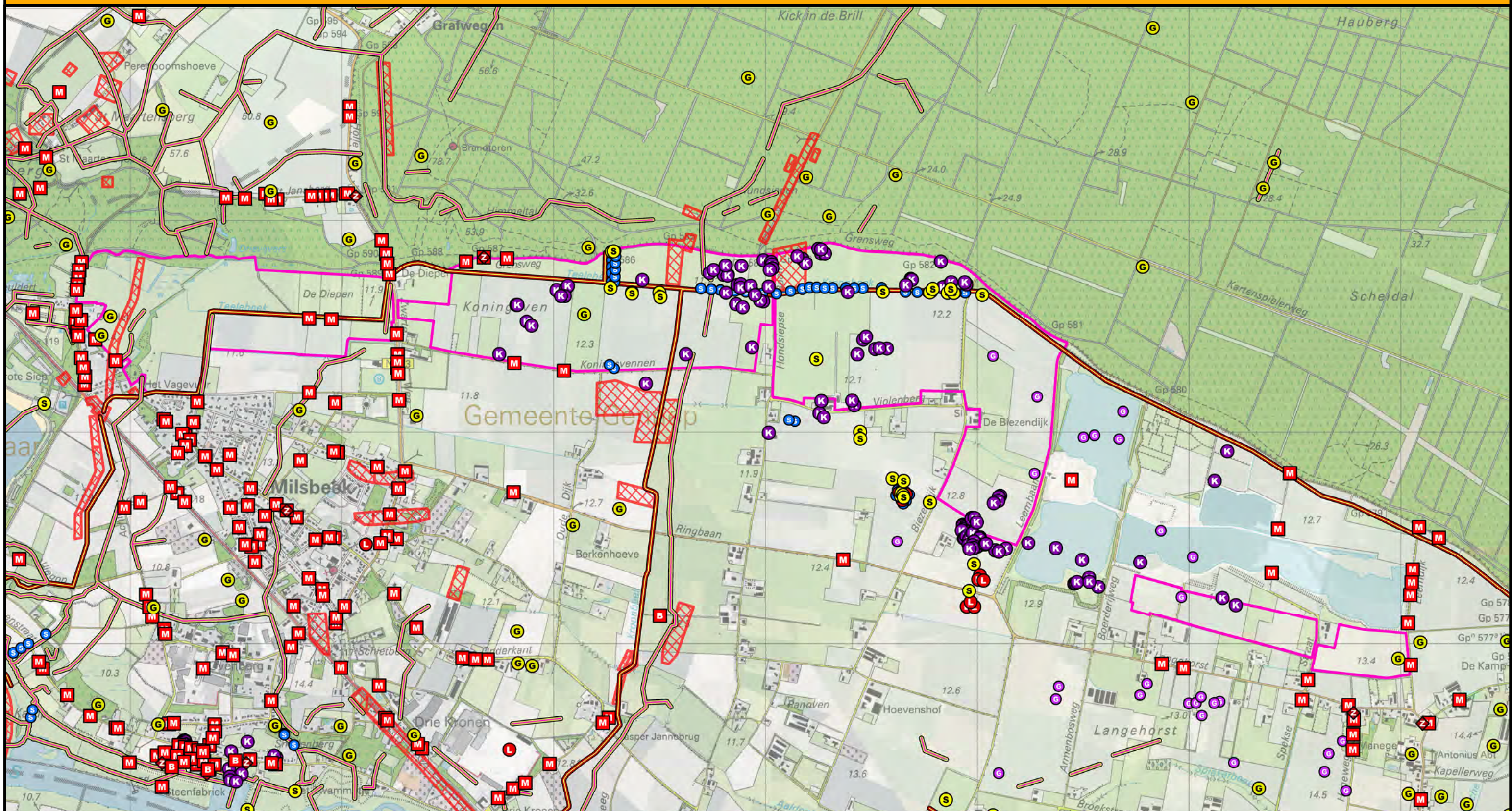
LEGENDA

- Onderzoeksgebied
- Verdacht gebied

Ondergrond :
TOP25R

MILSBEEK - KONINGSVEN

Accoord	JB	Datum
Gewijzigd		Schaal
Gewijzigd		Bladnr.
Gewijzigd		Tekening

Deze tekening is eigendom van AVG E

Project	
---------	--

Opsporing Conventionele Explosieven

KPL OSI E V E N O R S P O R I N G

het is de opdrachtgever vrij om deze tekeningen te gebruiken

LEGENDA

	Stelling		Inzet EODD ^{*1}		Loopgraaf
	Geschat		Krater afwerpmunitie		Tankgracht
	Luchtaanval		Schuttersput		Verdacht volgens EODD ^{*1}
	Luchtafweergeschut		Glider (Market Garden)		Onderzoeksgebied
	EODD zoekactie ^{*1}				

*1 EODD = Explosieven opruimingsdienst Defensie

Bijlage II: intrekken bijdragebesluit

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Colleges van Burgemeester en Wethouders

DATUM	
POSTNUMMER	9900-000 00585 B
PAR. DIRECTIE	AM0
BEH. DOOR	

Directoraat-generaal
Veiligheid
Bekostiging en Monitoring

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.minbzk.nl

Contactpersoon
O.P. Huurdeman
T (070) 4266817
oskar.huurdeman@minbzk.nl

Kenmerk
2009-0000171884

Datum 6 juli 2009

Betreft Intrekking bijdragebesluit kosten opsporing en ruiming conventionele
explosieven Tweede Wereldoorlog 2006

Met deze brief informeer ik u over de voorgenomen intrekking van het bijdragebesluit kosten opsporing en ruiming conventionele explosieven Tweede Wereldoorlog 2006 (verder bijdragebesluit). De intrekking van het bijdragebesluit zal plaatsvinden per 1 oktober 2009. Daarnaast informeert deze brief over de wijze waarop vanaf 2010 via het gemeentefonds de middelen verstrekt zullen worden.

Als gevolg van de oorlogshandelingen die in de Tweede Wereldoorlog op en boven het Nederlands grondgebied hebben plaatsgevonden, zijn niet tot ontploffing gekomen explosieven en munitie achtergebleven. Om diverse redenen kan de noodzaak ontstaan om deze explosieven op te sporen en te ruimen. Tot op heden konden gemeenten onder voorwaarden (een deel van) de kosten declareren bij het Rijk. Het bijdragebesluit is de regeling waarmee het ministerie van BZK op dit moment zorg draagt voor specifieke uitkeringen aan gemeenten vanwege kosten voor het opsporen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog.

In het bestuursakkoord Rijk en gemeenten van 4 juni 2007 is afgesproken om de decentralisatie van taken en bevoegdheden naar en zelfstandigheid van gemeenten en provincies met kracht te bevorderen. Door gemeenten meer beleidsruimte te geven, bevoegdheden te decentraliseren en het aantal specifieke uitkeringen te verminderen, worden gemeenten beter in staat gesteld om maatschappelijke vraagstukken aan te pakken. In het bestuursakkoord is afgesproken dat ook het bijdragebesluit zal worden ingetrokken en dat de daarmee genoemde middelen aan het gemeentefonds zullen worden toegevoegd. Het intrekken van het bijdragebesluit levert een bijdrage aan het verminderen van administratieve lasten en het administratieve verkeer tussen overheden.

Het intrekken van het bijdragebesluit doet niets af aan de bestaande verantwoordelijkheden voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog en de randvoorwaarden en regels waaronder deze werkzaamheden veilig worden uitgevoerd. Deze blijven onverminderd van kracht. Slechts de mogelijkheid voor gemeenten om een bijdrage te ontvangen voor de kosten, zal gaan verlopen via de generieke bekostiging van het gemeentefonds en niet langer via declaraties van gemaakte

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

Pagina 1 van 3

kosten en een specifieke uitkering. De middelen die beschikbaar zijn voor uitvoering van het bijdragebesluit worden toegevoegd aan het gemeentefonds.

Datum
6 juli 2009
Kenmerk
2009-0000171884

Het bijdragebesluit 2006 wordt per 1 oktober 2009 ingetrokken. Declaraties die voor 1 oktober 2009 zijn ingezonden worden namens het ministerie van BZK door de Dienst Regelingen van het ministerie van LNV afgehandeld. Betalingen vinden nog in 2009 plaats. Met het intrekken van het bijdragebesluit komt de mogelijkheid om kosten later dan 1 oktober 2009 te declareren te vervallen.

Op de hierna volgende wijze zullen gemeenten vanaf 2010 voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog financiële middelen uit het gemeentefonds ontvangen.

Vanuit het gemeentefonds zullen de gemeenten Amsterdam, Den Haag en Rotterdam een ophoging ontvangen van hun vaste bedrag in het gemeentefonds. Het gaat om een ophoging met de volgende bedragen:

Amsterdam	€120.000,-
Den Haag	€700.000,-
Rotterdam	€5.700.000,-

Naast de bovenstaande drie grote steden zijn nog zeventwintig andere gemeenten op basis van declaraties in het verleden aan te merken als "veelgebruikers" van het bijdragebesluit. Het gaat om de volgende gemeenten:

Aalburg	Amersfoort	Apeldoorn	Arnhem	Lansingerland	Bloemendaal
Delfzijl	Deventer	Eindhoven	Enschede	Geertruidenberg	Groningen
Hengelo	Lingewaard	Nederbetuwe	Nijmegen	Noordenveld	Overbetuwe
Pijnacker-Nootdorp	Rijssen	Rijswijk	Sluis	Tilburg	Twenterand
Venlo	Zandvoort	Zwolle			

In het merendeel van de gevallen ontstaat de situatie waarin opsporing en ruiming van een explosief plaats moet vinden in het kader van bouwprojecten. Uit het onderzoek is een duidelijke relatie gebleken tussen het aantal nieuwbouwwoningen en ingediende declaraties. Voor de bovenstaande gemeenten komt er een maatstaf aantal nieuwbouwwoningen vermenigvuldigd met €2000,-. Deze maatstaf zal in het Besluit financiële verhouding 2001 worden vastgelegd. Het gegeven aantal nieuwbouwwoningen zal vanuit het CBS verkregen worden. Zo nodig zal het CBS dit gegeven jaarlijks bij gemeenten gaan opvragen. Via de maatstaf ontvangen de genoemde gemeenten een bijdrage uit het gemeentefonds.

Naast de genoemde gemeenten zijn er ook andere gemeenten die in meer of mindere mate incidenteel gebruik maken van het bijdragebesluit. Daarvoor wordt een vangnet ingericht in de vorm van een suppletie vanuit het gemeentefonds. Zo voorziet het gemeentefonds in de mogelijkheid voor alle gemeenten die kosten maken voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog om vanuit het gemeentefonds een bijdrage te ontvangen. Gemeenten die niet bij de "veelgebruikers" horen, maar toch kosten (gaan)

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

Pagina 2 van 3

maken kunnen die jaarlijks voor 1 maart aangeven in een gemeenteraadsbesluit en insturen naar het ministerie van BZK, Directoraat-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties. Uit het gemeenteraadsbesluit moet blijken dat opsporing en ruiming van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog uit veiligheidsoverwegingen noodzakelijk is gebleken en welke uitgaven daarmee gepaard gaan. Het gemeenteraadsbesluit gaat samen met een verzoek om een bijdrage vanuit het gemeentefonds. Op basis van deze gemeenteraadsbesluiten zullen als suppletie bijdragen aan deze gemeenten worden verstrekt van 70% van de aangegeven kosten.

Datum
6 juli 2009
Kenmerk
2009-0000171884

De lijst van "veelgebruikers" die via een maatstaf vanuit het gemeentefonds een bijdrage ontvangen is opgesteld aan de hand van informatie over declaraties in de periode 2000-2006. Vanzelfsprekend kunnen daar veranderingen in optreden. Om die reden zal de lijst met "veelgebruikers" periodiek bijgesteld moeten worden in het kader van het periodiek onderhoudsrapport gemeentefonds. Dat zal eens in de vier jaar gebeuren. Gemeenten die in de afgelopen vier jaar twee of meer keren vanuit de suppletie een bijdrage ontvangen hebben zullen aan de lijst met "veelgebruikers" worden toegevoegd en de komende vier jaren via de maatstaf een bijdrage uit het gemeentefonds ontvangen. Omdat het onderzoek gegevens heeft gebruikt uit de periode 2000-2006 zal in 2011 een eerste aanpassing plaatsvinden. De verzameling van gegevens in het kader van informatie voor derden (IV3) zal worden uitgebreid met het gegeven totale kosten voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Gemeenten die deel uitmaken van de lijst "veelgebruikers" en die geen kosten hebben gemaakt in drie van de vier afgelopen jaren worden uit de lijst met "veelgebruikers" verwijderd.

Ik ga ervan uit u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd, zodat u zich op de intrekking van het bijdragebesluit per 1 oktober 2009 kunt voorbereiden. De wijze waarop vanaf 2010 bijdragen worden verstrekt vanuit het gemeentefonds is opgenomen in de circulaire over het gemeentefonds die in 2009 verschijnen.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur Politie en Veiligheidsregio's,

A.F. Gaastra

GC
CH
GC
SC
NLT
GC
GC
GC
Pagina 3 van 3

Bijlage III ruimrapporten EODD (selectie)

MELDINGS-, OPDRACHT- EN RUIMRAPPORT			
1	EXPLOSIEVEN OPRUIMINGS REGELCENTRUM		Volgnr.: 822177 tf
2	GEGEVENS MELDER		
a. naam / rang / functie: owar. Stam RP		b. adres: Europlein 5	
c. tel.: 08851-2804	d. gemeente: Gennep	e. provincie: Li	
f. ligplaats explosieven: in het water van een slootje aan de Koningsvennen		g. opvangpunt / contactadres: zie 2b	
h. bedreigd gebied:		i. vrijwaringsverklaring: Ja / neen ¹⁾	j. beschikking MvD: Ja / neen ¹⁾
k. bijzonderheden: granaat is zichtbaar		l. dtg melding: 221245 juni	
3	GEGEVENS EXPLOSIEVEN / BESCHERMENDE MAATREGELEN		
a. aantal: 1	b. soort: gr	c. vorm:	d. kleur:
e. afmetingen: 30 cm	f. diameter: 8-10 cm	g. kenmerken:	
h. getroffen / geadviseerde beschermende maatregelen:			
i. bijzonderheden:			
4	OPDRACHT C-EORC		
opdracht aan: Dien Opg. KM EOD-----KL AEOXXXXKL	b. categorie: C	c. rang / naam / handtekening: de Maj. H. Kuiper	
5	UITVOERENDE DIENST		
a. opdracht aan ruimploeg: 1. Hooggelaan 2. b. kent 3.		b. opmerkingen:	
c. bijzonderheden:			
d. commandant, de Kap. vkd. v. Maren L.P.G.		e. dtg opdracht: 22 JUNI 1982	f. handtekening:
6	EXPLOSIEVEN OPRUIMINGS REGELCENTRUM		
a. adm afdoening bur Meldingen:		b. adm afdoening H-DIM:	

¹⁾ Doorhalen wat niet van toepassing is.

2C 2 - II - 820870 - 222902FR - 8363

7				RUIMRAPPORTAGE			
a. dtg begin opdr.: dtg einde opdr.: 011145 juli		b. aantal km: rue 822/99		c. aantal mandagen: aantal overuren: 1 2		d. toelage: ja / neen 1) Luan	
e. aangetroffen explosieven (eventueel bijlage toevoegen): aantal: 1 benaming: bg bau 3,7 m m/m 207/308							
f. getroffen veiligheids- en beschermende maatregelen: gecontroleerd / geïdentificeerd / vervoersgereed verpakt 1) verplaatsing: afstand ca 150 mtr, met/zonder vtg., met/zonder begeleiding van politie vernietiging: soort grond k151 op/onder maaiveld ca 75 cm, afgedekt opgebrachte grond ea 20 cm, veiligheidsstraal ea 125 mtr							
g. toegepaste procedure: dmo, detonatie						h. dtg explosie/ procedure: 1). 011140 juli	
i. plaats vernietiging: uitgelezen traakt liggend bouwland.				j. opgeslagen te:			
k. aanwezige functionaris(sen): konn. Bitter, L.P. Gennep.						l. afgedaan op:	
m. bijzonderheden (eventueel bijlage toevoegen): Geen.							
n. verbruikte explosieven en overige verbruiksartikelen: aantal: 1 benaming: slagpijpjes elektrisch 2 staafjes kneedspringstof 2 blokjes TNT 250 gram							
o. rang/naam: C-ruimploeg. Sgt I. Kwiggelaar				p. dtg afdoening: 011150 juli		q. handtekening: 	
r. technisch rapport: ja / neen 1)							
8							
UITVOERENDE DIENST							
a. adm. afdoening: 12 JULI 1982 				b. gezien en accoord: 2 JULI 1982 commandant, C- Uitvoering EOD, De kapitein vkd, van Maren L. P. G.			

MELDINGS-, OPDRACHT- EN RUIMRAPPORT			
1	EXPLOSIEVEN OPRUIMINGS REGELCENTRUM		Volgnr.: 824010 tf
2	GEGEVENS MELDER		
a. naam / rang / functie:		b. adres:	
Gerards Wmr R.P.		Europaplein 5	
c. tel.: 08851-2804	d. gemeente: Gennep	e. provincie: Li	
f. ligplaats explosieven:		g. opvangpunt / contactadres: ¹⁾	
Koningsvennen		2b	
h. bedreigd gebied:		i. vrijwaringsverklaring:	j. beschikking MvD:
		ja /neen ¹⁾	ja /neen ¹⁾
k. bijzonderheden:		l. dtg melding:	
		05 09.15 dec	
3	GEGEVENS EXPLOSIEVEN / BESCHERMENDE MAATREGELEN		
a. aantal:	b. soort:	c. vorm:	d. kleur:
1	gr		
e. afmetingen:	f. diameter:	g. kenmerken:	
40 cm	15 cm		
h. getroffen / geadviseerde beschermende maatregelen:			
i. bijzonderheden:			
4	OPDRACHT C-EORC		
opdracht aan: ¹⁾		b. categorie:	c. rang / naam / handtekening:
Deen Opgst EOD-----KL ABOXXXXKLX		C	De Majoor H. Kuiper
5	UITVOERENDE DIENST		
a. opdracht aan ruimploeg:		b. opmerkingen:	
1. <i>Van Engelen</i> 2. <i>Gerards</i> 3. <i>[handtekening]</i>			
c. bijzonderheden:			
d. commandant,	e. dtg opdracht:	f. handtekening:	
De Kapitein vkd, van Maren L. P. G.	6 DEC. 1982	<i>[handtekening]</i>	
6	EXPLOSIEVEN OPRUIMINGS REGELCENTRUM		
a. adm afdoening bur Meldingen:		b. adm afdoening H-DIM:	
16 DEC. 1982		<i>[handtekening]</i>	

¹⁾ Doorhalen wat niet van toepassing is.

2C à 2 - II - 820870 - 222902FR - 8363

7				RUIMRAPPORTAGE	
a. dtg begin opdr.: 09/11/82 Dec dtg einde opdr.: 09/20/82 Dec		b. aantal km: 11 KN04-03		c. aantal mandagen: - aantal overuren: -	
d. toelage: ja / neen 1)		neen -			
e. aangetroffen explosieven (eventueel bijlage toevoegen):					
aantal:		benaming: 1 kg van 3,7 mids met rest. mbb			
f. getroffen veiligheids- en beschermende maatregelen: gecontroleerd / geïdentificeerd / vervoersgereed verpakt 1) verplaatsing: afstand mtr, met/zonder vtg, met/zonder begeleiding van politie vernietiging: soort grond 2 and onder maaiveld ± 80 cm, afgedekt opgebrachte grond 110 cm, veiligheidsstraal 100 mtr					
g. toegepaste procedure: d.m.v. de locatie				h. dtg explosie/ procedure: 1) 09/11/82 Dec	
i. plaats vernietiging: der plaatse			j. opgeslagen te:		
k. aanwezige functionaris(sen): Pubber d.m.v. R.P.				l. afgedaan op:	
m. bijzonderheden (eventueel bijlage toevoegen):					
n. verbruikte explosieven en overige verbruiksartikelen: aantal: benaming: CAKL 3271 slagpijpen elektrisch staafjes kneedspringstof blokje TNT 250 gram					
o. rang/naam: C-ruimploeg An Hagen			p. dtg afdoening: 09/20/82 Dec		q. handtekening:
r. technisch rapport: ja / neen 1)					
8					
a. adm. afdoening: 16 DEC. 1982 		b. gezien en accoord: commandant, 		14 DEC. 1982 C. Uitvoering EOD, De kapitein vkd, van Maren L. P. G.	